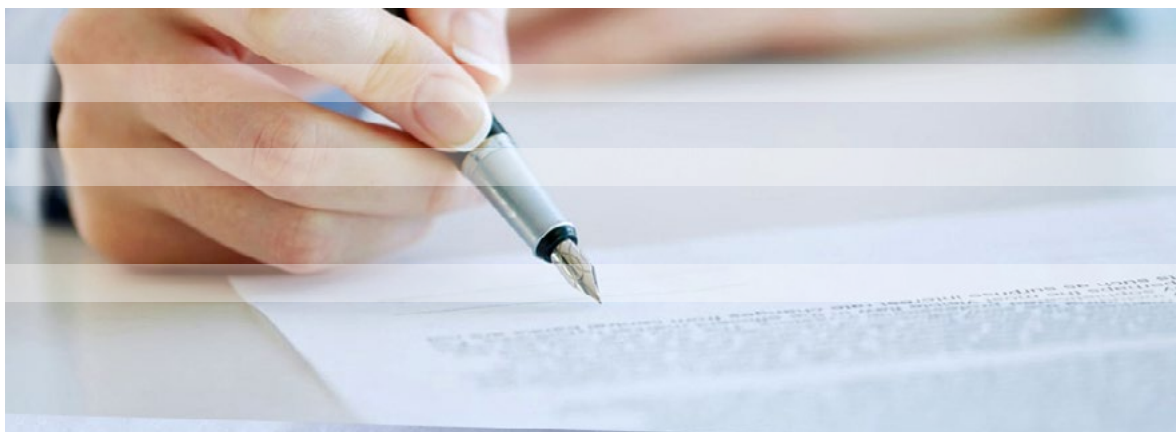

Rejestr umów o dzieło

Analiza danych z formularzy RUD przekazanych
od 1 stycznia do 30 czerwca 2026 r.

Warszawa 2026

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

**Rejestr umów o dzieło. Analiza danych z formularzy RUD przekazanych
od 1 stycznia do 30 czerwca 2026 r.**

Opracowanie tekstu: Zespół Analityki i Inżynierii Danych

Opracowanie graficzne: Departament Zarządzania Dokumentacją i Poligrafią

Wydawca

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

ul. Szamocka 3, 5

01-748 Warszawa

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Sposób składania zgłoszeń umów o dzieło.....	3
3. Składane formularze oraz zgłoszone umowy w I półroczu 2026 r. ...	4
4. Zgłaszający umowę o dzieło	6
4.1. Rodzaje podmiotów zgłaszających umowę o dzieło.....	6
4.2. Zgłaszający umowy o dzieło w podziale na województwa.....	7
5. Wykonawcy umów o dzieło.....	9
5.1. Płeć wykonawców umów o dzieło	9
5.2. Wykonawcy umów o dzieło w podziale na województwa	10
5.3. Cudzoziemcy jako wykonawcy umów o dzieło.....	11
5.4. Wykonawcy umów o dzieło według sekcji PKD płatników składek ..	12
6. Długość trwania umów o dzieło	13
7. Struktura płatników składek zgłaszających umowy o dzieło	13
7.1. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na liczbę ubezpieczonych	13
7.2. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na sekcję PKD	14
8. Liczba formularzy RUD w latach 2021–2026 – porównanie I półrocza w wybranych aspektach.....	15
9. Podsumowanie	17

1. Wstęp

Obowiązek informowania ZUS o umowach o dzieło został wprowadzony w 2021 r. Zobowiązani przekazują informację na formularzu RUD (zgłoszenie umowy o dzieło). Wpisują do niego dane swoje oraz wykonawcy umowy o dzieło, a także datę rozpoczęcia i zakończenia wykonywania tej umowy oraz jej przedmiot. Formularz można wypełnić i złożyć w formie elektronicznej za pomocą Platformy Usług Elektronicznych ZUS (PUE/eZUS) lub w formie papierowej. ZUS zapisuje formularze RUD w rejestrze umów o dzieło.

W ramach niniejszego opracowania przekazujemy informacje o zgłoszeniach umów o dzieło, które ZUS zapisał w rejestrze **od 1 stycznia do 30 czerwca 2026 r.** Wyniki przeprowadzonych analiz rejestru wskazują, że w I półroczu 2026 r. liczba formularzy RUD przekazanych do ZUS utrzymała się na poziomie zbliżonym do analogicznego okresu 2025 r. i wyniosła 519,6 tys., co oznacza wzrost o 4,2 tys. formularzy. Jednocześnie liczba umów o dzieło wykazanych w formularzach zmniejszyła się o 7,5 tys., z 616,8 tys. do 609,3 tys. Spadła również liczba podmiotów zgłaszających – z 46,6 tys. do 45,7 tys. Liczba wykonawców umów o dzieło wzrosła z 201,9 tys. do 203,7 tys.

Informacje o umowach o dzieło w I półroczu 2026 r.

Liczba formularzy RUD

519,6 tys.

I półrocze 2026

↑ +0,81%

515,4 tys.
I półrocze 2025

Liczba umów o dzieło

609,3 tys.

I półrocze 2026

↓ -1,20%

616,8 tys.
I półrocze 2025

Liczba podmiotów

45,7 tys.

I półrocze 2026

↓ -1,97%

46,6 tys.
I półrocze 2025

Liczba wykonawców

203,7 tys.

I półrocze 2026

↑ +0,89%

201,9 tys.
I półrocze 2025

Opracowanie obejmuje informacje dotyczące formularzy RUD w zakresie zgłoszonych umów, podmiotów zgłaszających oraz wykonawców z uwzględnieniem ich podstawowych

charakterystyk. Wybrane wyniki przedstawiono również w porównaniu z analogicznym okresem lat poprzednich¹.

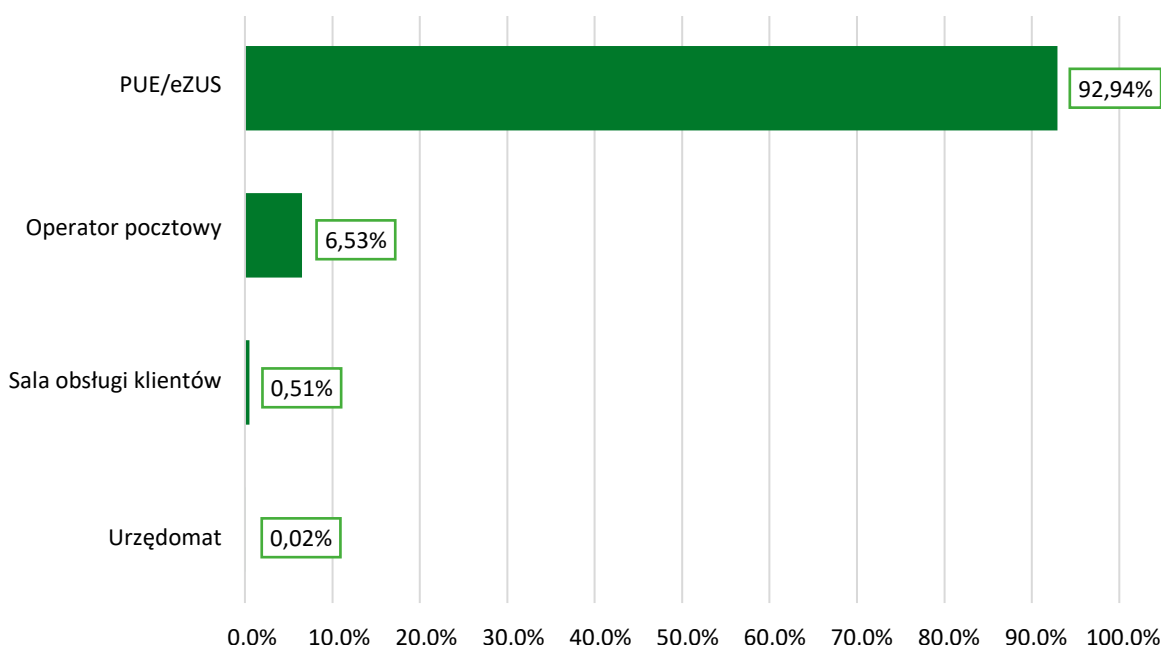
2. Sposób składania zgłoszeń umów o dzieło

Formularze RUD złożone przez PUE/eZUS

482,9 tys.

Umowy o dzieło w I półroczu 2026 r. zgłaszano przede wszystkim na PUE/eZUS. W ten sposób przekazano 482,9 tys. formularzy RUD. Jest to 92,94% ogółu zgłoszeń. W jakim stopniu korzystano z różnych sposobów zgłaszania, prezentuje wykres 1 i tabela 1.

Wykres 1. Sposoby składania zgłoszeń umów o dzieło do ZUS w I półroczu 2026 r.

¹ Analizy zostały przeprowadzone na podstawie danych z rejestru umów o dzieło oraz innych danych w systemach informatycznych ZUS, a prezentowane tabele i wykresy stanowią opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych w Departamencie Kontroli Płatników Składek. W analizie nie uwzględniono formularzy, które zawierały zapisy nieobowiązujące, wycofane oraz niesłusznie wysłane (w 2025 r. 24,0 tys., w 2024 r. 29,7 tys., w 2023 r. 33,1 tys., w 2022 r. 31,2 tys., w 2021 r. 74,3 tys.). W związku z powyższym, dane za lata 2021–2025 opublikowane w niniejszej publikacji różnią się od danych prezentowanych w opracowaniu dotyczącym zgłaszanych umów o dzieło za lata 2021–2025.

Liczba aktywnych płatników składek w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych, w ubezpieczeniu zdrowotnym prezentowana jest wg stanu na 31 marca 2026 r., natomiast liczba osób objętych ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi wg stanu na 30 czerwca 2026 r. zgodnie z Portalem Statystycznym ZUS (odpowiednio:

<http://psz.zus.pl/kategorie/platnicy-skladek/ubezpieczenia-emerytalne-i-rentowe>,

<http://psz.zus.pl/kategorie/platnicy-skladek/ubezpieczenie-zdrowotne>,

<http://psz.zus.pl/kategorie/ubezpieczeni/ubezpieczenia-emerytalne-i-rentowe>).

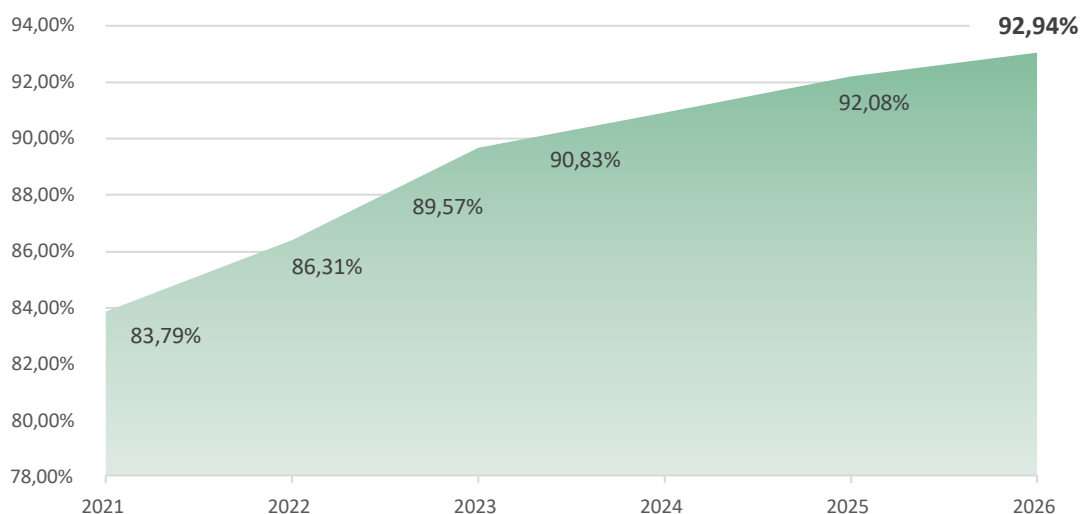
Tabela 1. Zgłoszenia umów o dzieło w podziale na sposoby składania zgłoszeń umów o dzieło do ZUS w I półroczu 2026 r.

Sposób przekazania do ZUS formularza RUD	Liczba złożonych formularzy RUD
PUE/eZUS	482 907
Operator pocztowy	33 926
SOK (sala obsługi klientów)	2 661
Urzędomat	105
Razem	519 599

Drugim najczęstszym sposobem składania formularza RUD była przesyłka pocztowa. Tak złożono 33,9 tys. tych formularzy. Stanowiło to 6,53% ogółu zgłoszeń. Rzadko składano je osobiście na sali obsługi klientów – tylko 0,51% z nich.

W I półroczu 2026 r. za pośrednictwem PUE/eZUS przekazano 92,94% formularzy RUD, podczas gdy w analogicznym okresie 2021 r. udział tego kanału wyniósł 83,79%. Oznacza to wzrost o ponad 9% w ciągu 5 lat. Kanał PUE/eZUS jest najpopularniejszym sposobem zgłaszania formularzy RUD i świadczy o znacznym stopniu elektronizacji kontaktów płatników składek z ZUS.

Wykres 2. Udział kanału PUE/eZUS w ogólnej liczbie zgłoszeń formularzy RUD w I półroczu w latach 2021–2026

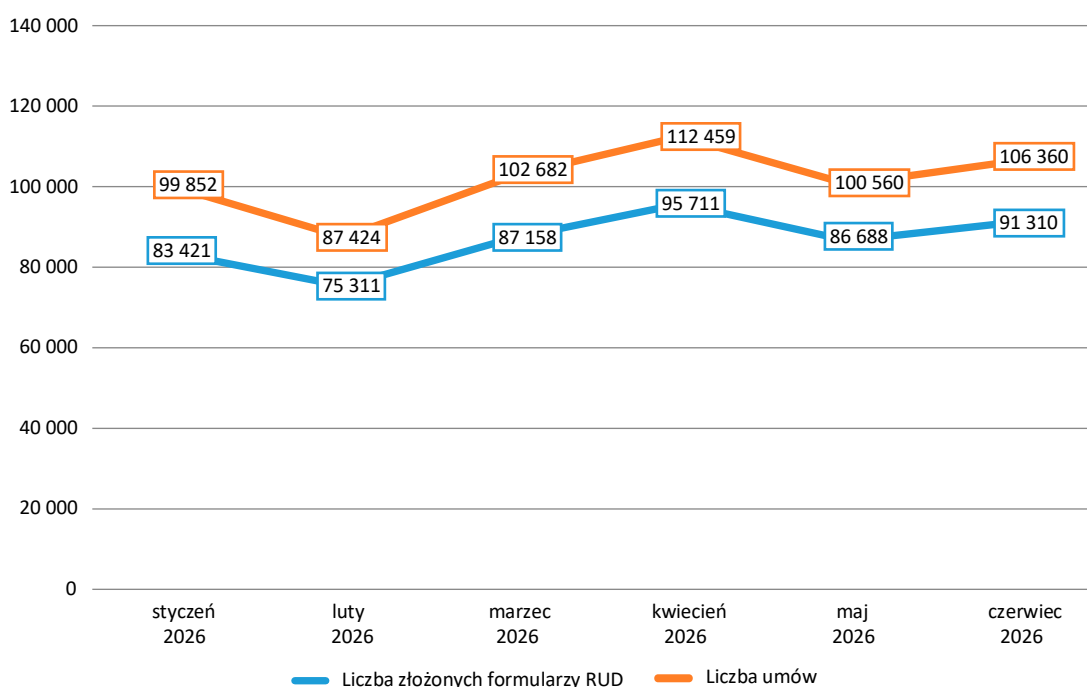
3. Składane formularze oraz zgłoszone umowy w I półroczu 2026 r.

Zgłoszone umowy o dzieło

609,3 tys.

W I półroczu 2026 r. do ZUS przekazano 519,6 tys. formularzy RUD, na których wykazano 609,3 tys. umów o dzieło. Liczba składanych formularzy RUD oraz wykazywanych na nich umów zmieniała się w poszczególnych miesiącach I półrocza 2026 r. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres.

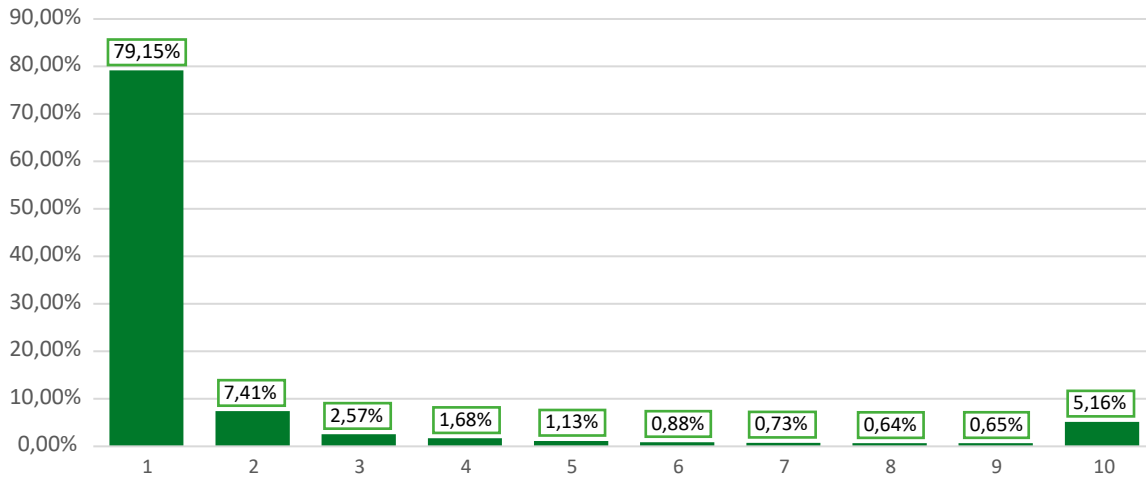
Wykres 3. Liczba składanych formularzy oraz zgłoszonych umów w I półroczu 2026 r.

Od stycznia do czerwca 2026 r. największa liczba formularzy RUD została złożona w kwietniu – 95,7 tys., natomiast najmniej w lutym – 75,3 tys. Również liczba zgłoszonych umów była najwyższa w kwietniu, a najniższa w lutym. Największą liczbę umów wykazano w kwietniu – 112,5 tys., najmniejszą w lutym – 87,4 tys.

Na jednym formularzu RUD zamawiający może wpisać maksymalnie 10 umów zawartych z tym samym wykonawcą. Na 79,15% formularzy RUD wykazano 1 umowę o dzieło zawartą z wykonawcą. Na 5,16% formularzy RUD wykazano maksymalną liczbę umów – 10 zawartych z jednym wykonawcą. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 3. W porównaniu z I półroczem 2025 r. nastąpił wzrost liczby formularzy, na których wykazywana jest tylko jedna umowa (o 1,35%) oraz spadek liczby formularzy, na których wykazywano 10 umów (o 20,1%).

Wykres 4. Udział zgłoszonych formularzy RUD z określoną liczbą umów o dzieło w I półroczu 2026 r.

4. Zgłaszający umowę o dzieło

4.1. Rodzaje podmiotów zgłaszających umowę o dzieło

Zgłaszający umowy o dzieło

45,7 tys.

Od 1 stycznia do 30 czerwca 2026 r. 45,7 tys. podmiotów zgłosiło umowy o dzieło na formularzu RUD. Największą grupę stanowili płatnicy składek zarejestrowani w ZUS – 45,0 tys. Stanowili 98,30% podmiotów, które to zrobiły. Osoby fizyczne oraz inne podmioty niebędące płatnikami składek mają niewielki udział w ogólnej liczbie zgłaszających. Szczegółowe dane prezentuje tabela 2.

Tabela 2. Złożone formularze RUD, wykonawcy oraz zgłoszone umowy o dzieło według rodzaju podmiotu zgłaszającego w I półroczu 2026 r.

	Płatnicy składek	Osoby fizyczne	Podmioty, które nie są płatnikami składek
Liczba złożonych formularzy RUD*	517 666	1 117	732
Liczba podmiotów	44 950	501	278
Liczba wykonawców**	202 969	650	459
Liczba umów***	606 757	1 691	801

* W 84 formularzach RUD nie można zidentyfikować zgłaszającego. Dlatego liczba formularzy RUD jest tu inna niż w tabeli 1, która dotyczy sposobów zgłoszenia umów o dzieło do ZUS.

** Łączna liczba wykonawców jest większa od unikalnej liczby wykonawców umów o dzieło (203,7 tys.), ponieważ tego samego wykonawcę mógł zgłosić więcej niż jeden podmiot.

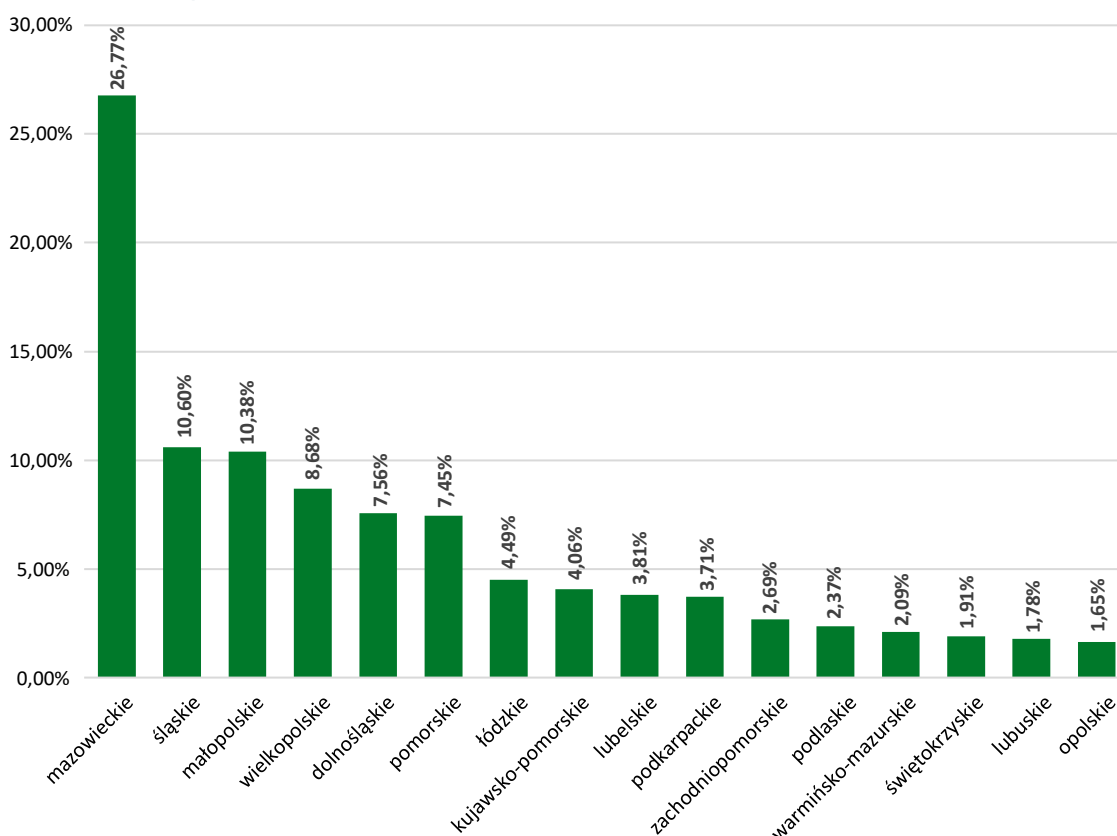
*** Dla 88 umów nie można zidentyfikować zgłaszającego podmiotu.

Analiza zgłoszeń wykazuje również, że formularze RUD przekazywały także podmioty, które nie miały takiego obowiązku. Zgłaszających umowy o dzieło, których nie zidentyfikowano w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS jako płatników składek lub osoby fizyczne, było 278 (0,61% ogółu zgłaszających). Podmioty, które nie były płatnikami składek ani osobami fizycznymi, ale złożyły formularz RUD, to m.in. wspólnoty mieszkaniowe, fundacje, stowarzyszenia.

4.2. Zgłaszający umowy o dzieło w podziale na województwa

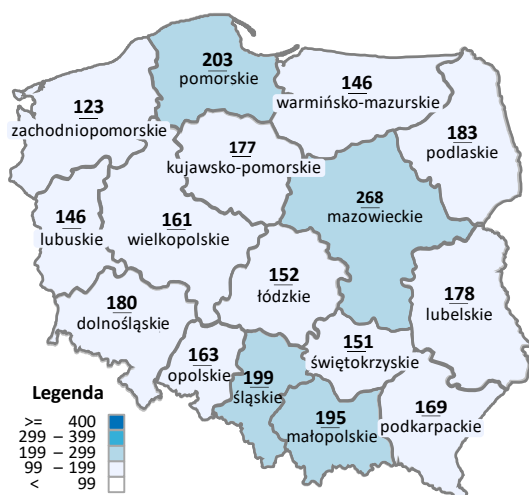
Podział na województwa liczby zgłoszeń umów o dzieło przeprowadzono na podstawie adresu płatników składek, którzy zgłosili takie umowy. Największy udział podmiotów zgłaszających umowy o dzieło przypada na województwo mazowieckie, które odpowiada za ponad jedną czwartą wszystkich zgłaszających. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 5.

Wykres 5. Struktura zgłaszających umowy o dzieło w podziale na województwa w I półroczu 2026 r.

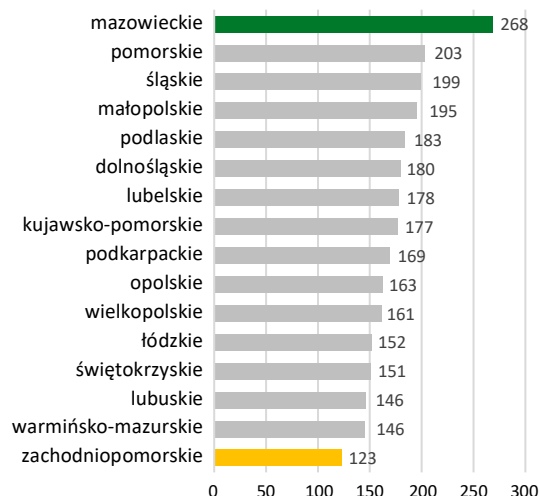

Mniejsze zróżnicowanie pomiędzy województwami widać w analizie liczby płatników składek, którzy zgłosili umowy o dzieło, w przeliczeniu na 10 tys. aktywnych płatników składek. W takim ujęciu najwięcej płatników przekazało formularze RUD w województwie mazowieckim, bo 268 na 10 tys. aktywnych płatników. Najmniej – w województwie zachodniopomorskim – 123 na 10 tys. aktywnych płatników. Szczegółowe dane prezentuje poniższa mapa i wykres.

Mapa 1. Płatnicy składek zgłaszający umowy o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w I półroczu 2026 r.

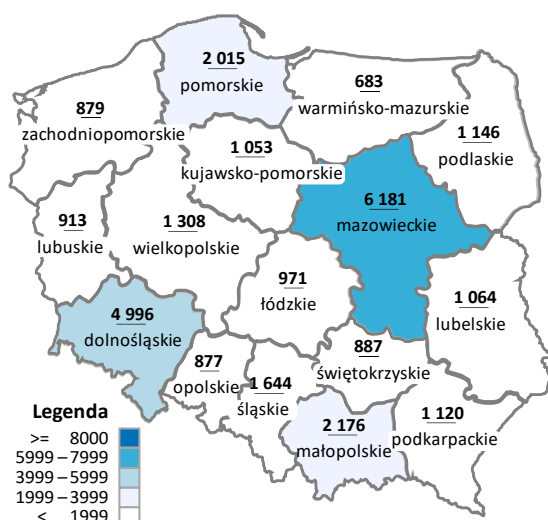

Wykres 6. Płatnicy składek zgłaszający umowy o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w I półroczu 2026 r.

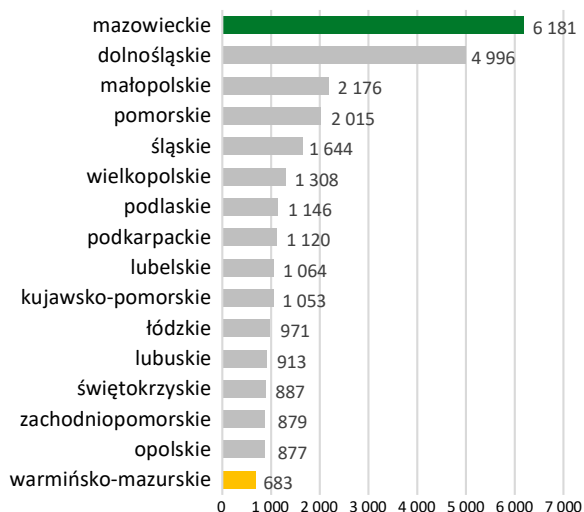

Większe różnice pomiędzy województwami widać w liczbie zgłoszonych umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek. W województwie mazowieckim wskaźnik ten wyniósł 6181, podczas gdy w województwie warmińsko-mazurskim – 683. Szczegółowe dane prezentuje poniższa mapa i wykres.

Mapa 2. Zgłoszone umowy o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w I półroczu 2026 r.

Wykres 7. Zgłoszone umowy o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w I półroczu 2026 r.

5. Wykonawcy umów o dzieło

Wykonujący umowy o dzieło

203,7 tys.

5.1. Płeć wykonawców umów o dzieło

W I półroczu 2026 r. struktura wykonawców według płci była zbliżona – nieznacznie większy udział stanowili mężczyźni. Podział ze względu na płeć przedstawia poniższy wykres.

Wykres 8. Płeć wykonawców umów o dzieło w I półroczu 2026 r.

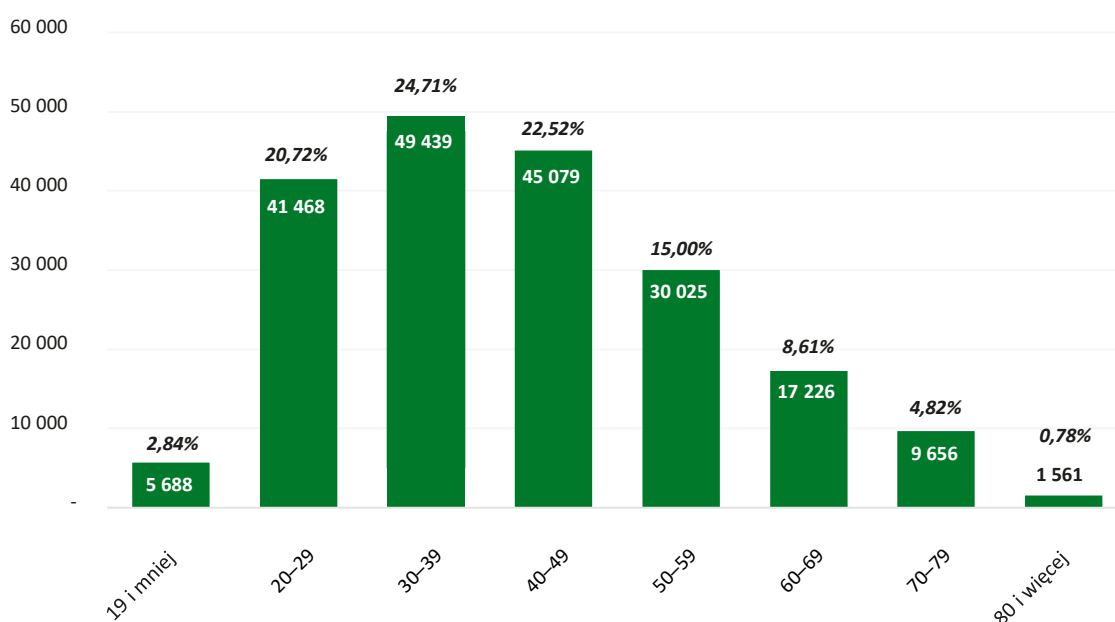
Analiza uwzględnia 200,1 tys. osób, których numer PESEL podano w formularzu RUD.

Największa grupa wykonawców umów o dzieło to osoby w wieku 30–39 lat. Było ich 49,4 tys. Stanowi to prawie 25% wszystkich zgłoszonych. Szczegółowe dane o wieku osób, które wykonywały umowy o dzieło, przedstawia wykres 9.

Wykres 9. Wiek wykonawców umów o dzieło w I półroczu 2026 r.

Analiza uwzględnia 200,1 tys. osób, których numer PESEL podano w formularzu RUD.

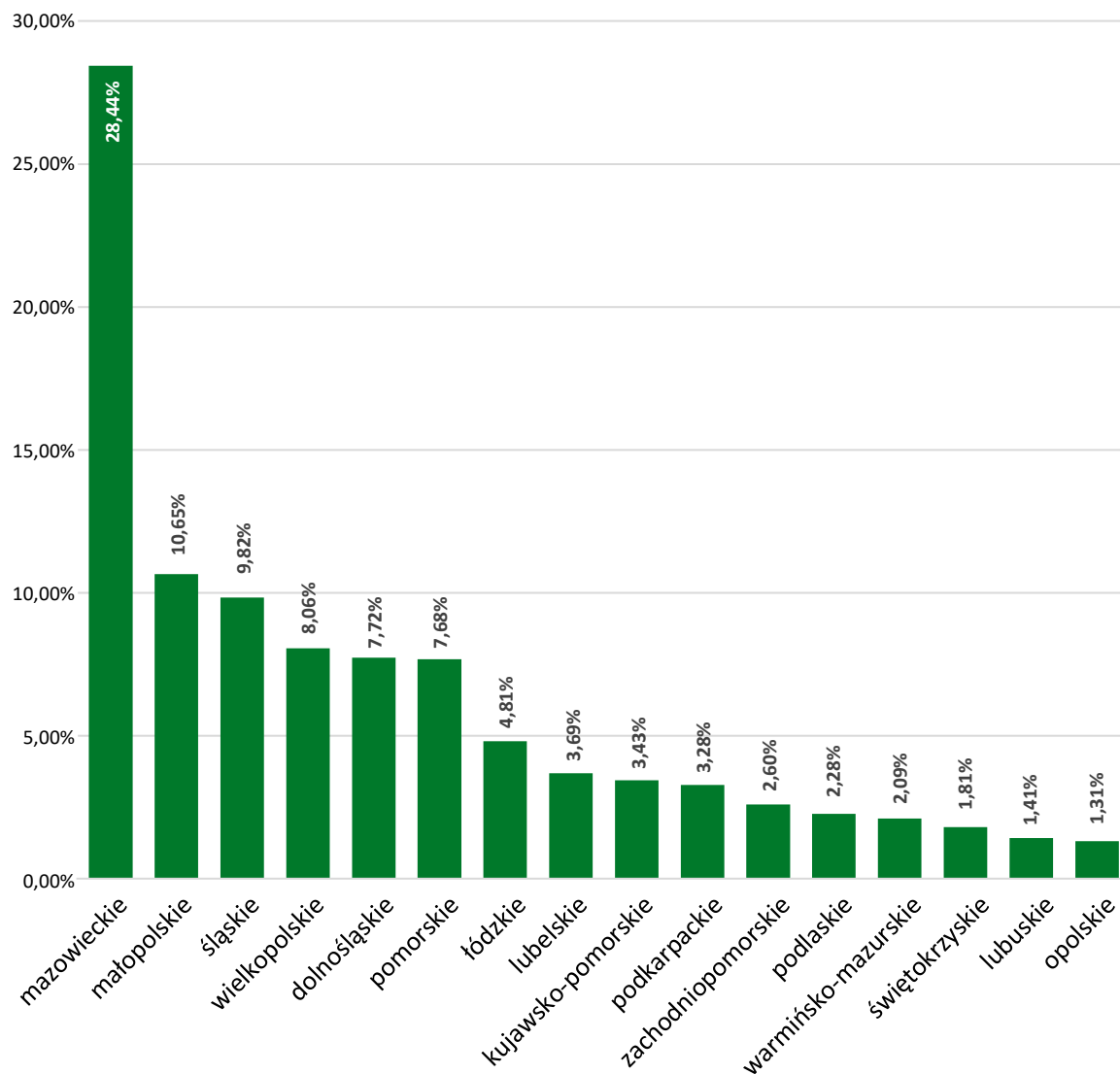

5.2. Wykonawcy umów o dzieło w podziale na województwa

Najwięcej wykonawców umów o dzieło było z województwa mazowieckiego. Mieszkało tam 28,44% zgłoszonych wykonawców. Szczegółowe dane zawiera poniższy wykres 10.

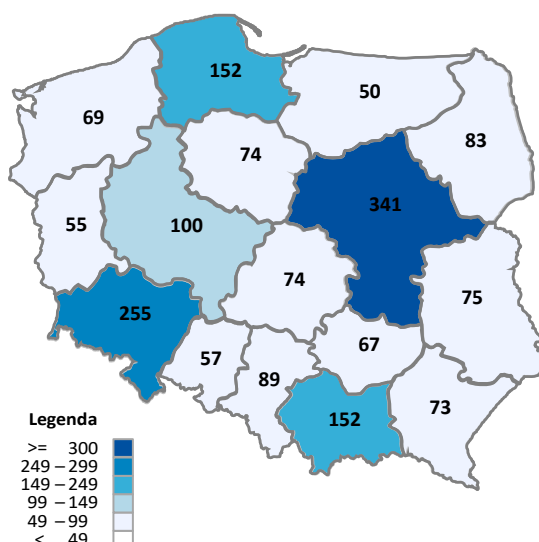
Wykres 10. Struktura wykonawców umów o dzieło w podziale na województwo zamieszkania w I półroczu 2026 r.

Nie można było ustalić województwa dla 0,92% wykonawców umowy o dzieło, ponieważ nie podali oni odpowiednich danych w formularzu RUD.

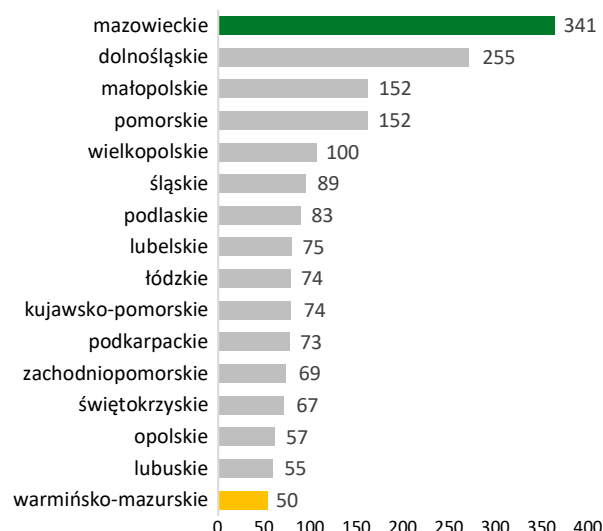

Poszczególne województwa różnią się również liczbą wykonawców umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. ubezpieczonych. Najwięcej wykonawców zgłoszono w województwie mazowieckim, było ich 341 na 10 tys. ubezpieczonych. Najmniej wykonawców zgłoszono w województwie warmińsko-mazurskim – 50 na 10 tys. ubezpieczonych. Szczegółowe dane prezentuje mapa i wykres.

Mapa 3. Wykonawcy umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. ubezpieczonych według województw w I półroczu 2026 r.

Wykres 11. Wykonawcy umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. ubezpieczonych według województw w I półroczu 2026 r.

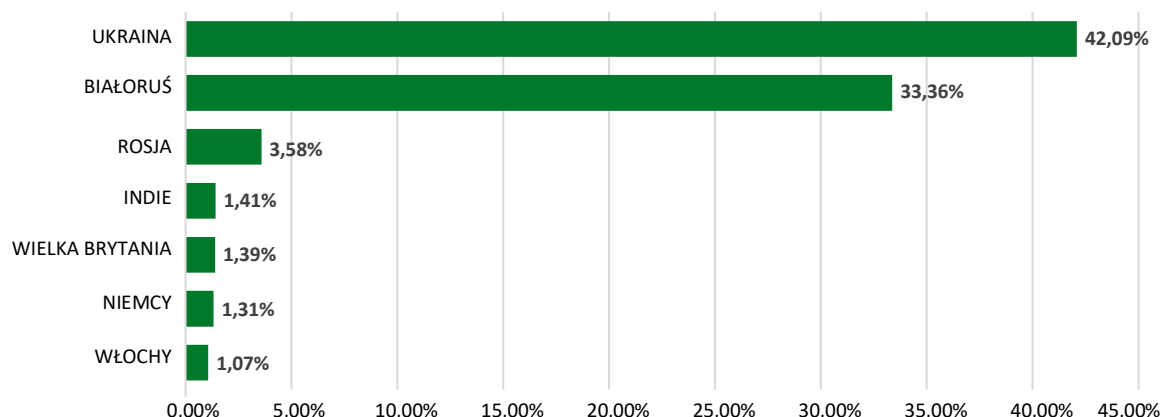

5.3. Cudzoziemcy jako wykonawcy umów o dzieło

Liczba cudzoziemców wykazana w formularzach RUD z uzupełnionym polem *nazwa państwa* inna niż Polska wyniosła 2,9 tys. osób. Należy jednak zauważyć, że w wielu przypadkach zlecający nie uzupełnili informacji dotyczących państwa pochodzenia wykonawców umów o dzieło. Dlatego też podjęto analizę z wykorzystaniem informacji o kraju pochodzenia z innych źródeł. W I półroczu 2026 r. cudzoziemcy stanowili 6,68% wszystkich wykonujących umowy o dzieło, a umowy zawarte z cudzoziemcami stanowiły 6,01% wszystkich wykazanych umów.

Najliczniejszą grupę cudzoziemców stanowili obywatele Ukrainy, a drugą obywatele Białorusi.

Wykres 12. Obywatelstwa o największym udziale wśród cudzoziemców wykonujących umowy o dzieło w I półroczu 2026 r.

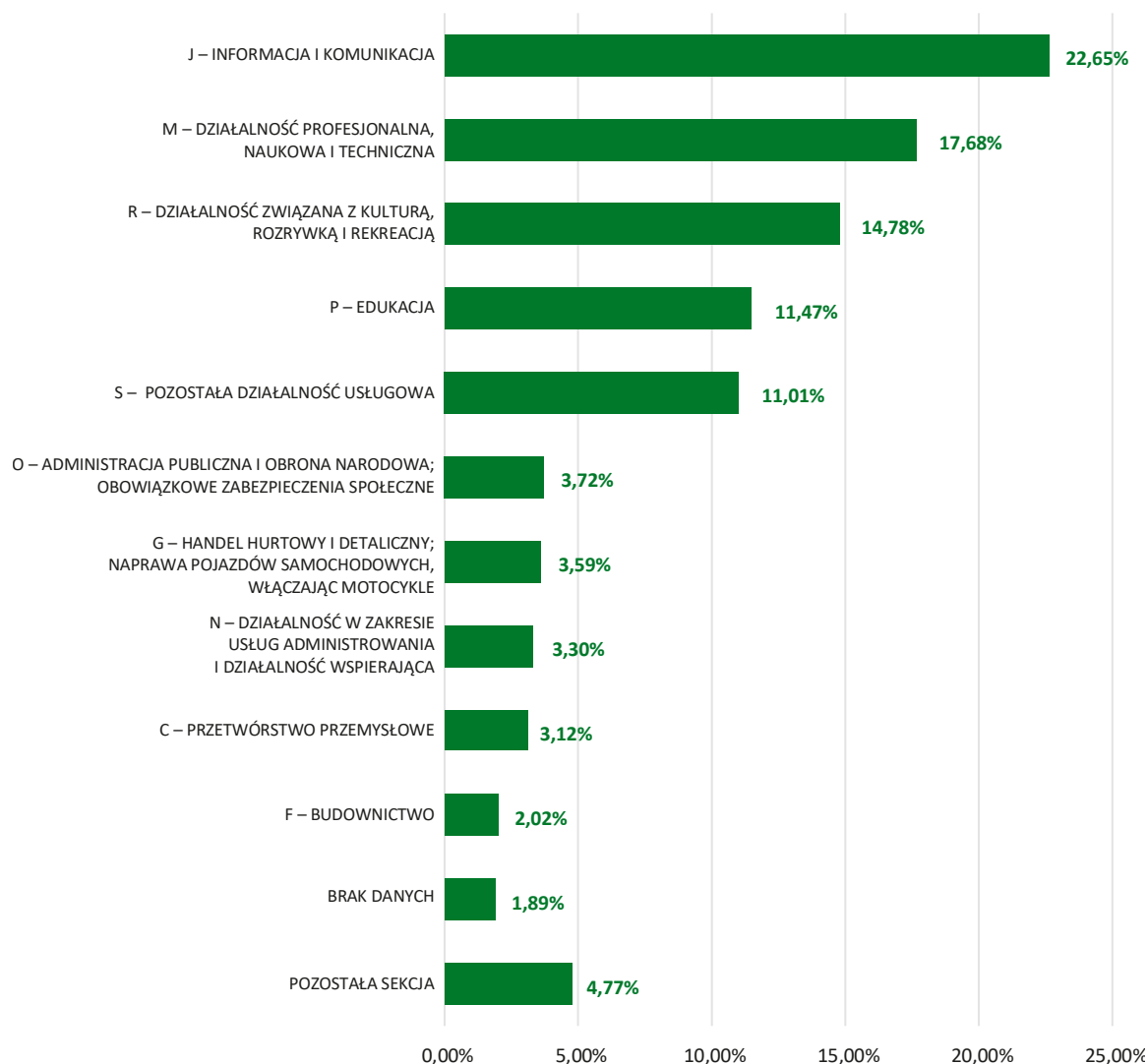

5.4. Wykonawcy umów o dzieło według sekcji PKD płatników składek

Ta sama osoba mogła zostać zgłoszona jako wykonawca umowy o dzieło przez kilku płatników składek. Dlatego poniższa analiza objęła 239,7 tys. osób, czyli więcej niż unikalnych wykonawców umów o dzieło, których było 203,7 tys.

W I półroczu 2026 r. najwięcej wykonawców umów o dzieło wykazanych zostało w sekcji J – informacja i komunikacja 54 284 wykonawców (22,65%) – zgłosiło ich 4638 płatników składek. Kolejne miejsca zajmowały sekcje M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 13.

Wykres 13. Wykonawcy umów o dzieło według sekcji PKD płatnika składek w I półroczu 2026 r.

Największą liczbę cudzoziemców odnotowano w sekcji S – pozostała działalność usługowa – 4536 wykonawców, w tym 1418 (31,26%) obywateli Ukrainy.

6. Długość trwania umów o dzieło

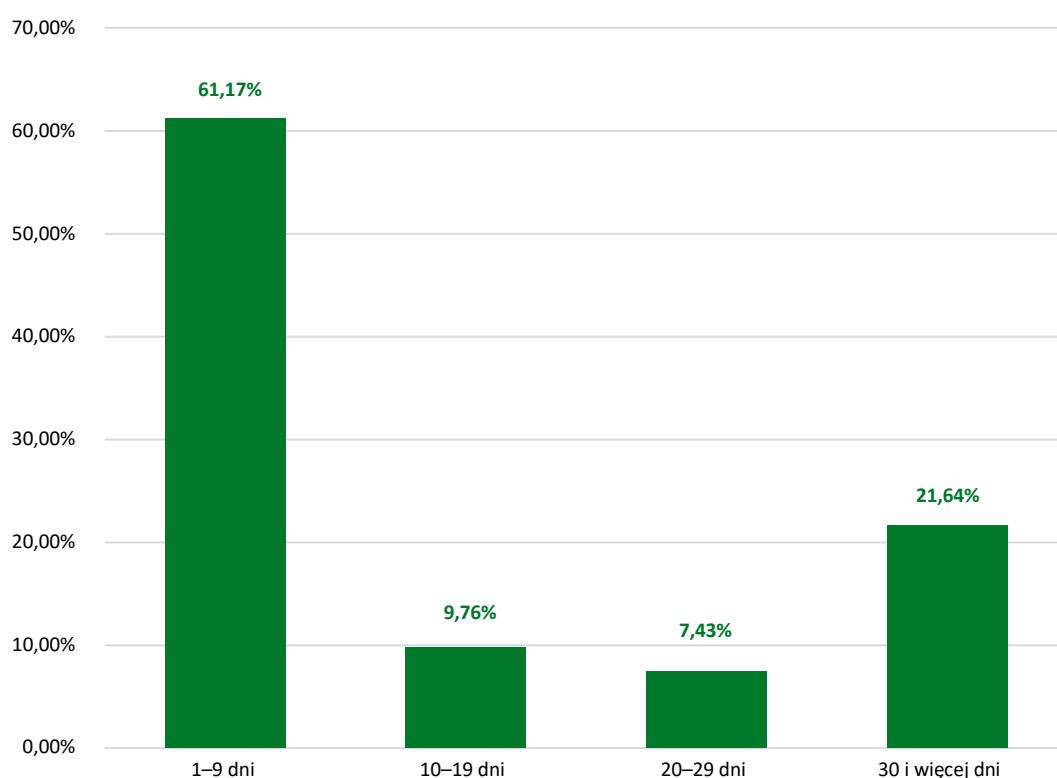
Średni czas trwania umów o dzieło

39 dni

Umowy o dzieło najczęściej zawierano na krótkie okresy. Na 1 dzień zawarto 27,88% umów, a na 2 dni 7,06%. Łącznie 61,17% umów trwało nie dłużej niż 9 dni, jednak średni czas trwania wszystkich analizowanych umów wynosił 39 dni. Szczegółowe dane prezentuje poniższy wykres 14.

Wykres 14. Okres umów o dzieło w I półroczu 2026 r.

Analiza dotyczy 591 593 umów, które zgłoszono z ich datą rozpoczęcia i zakończenia.

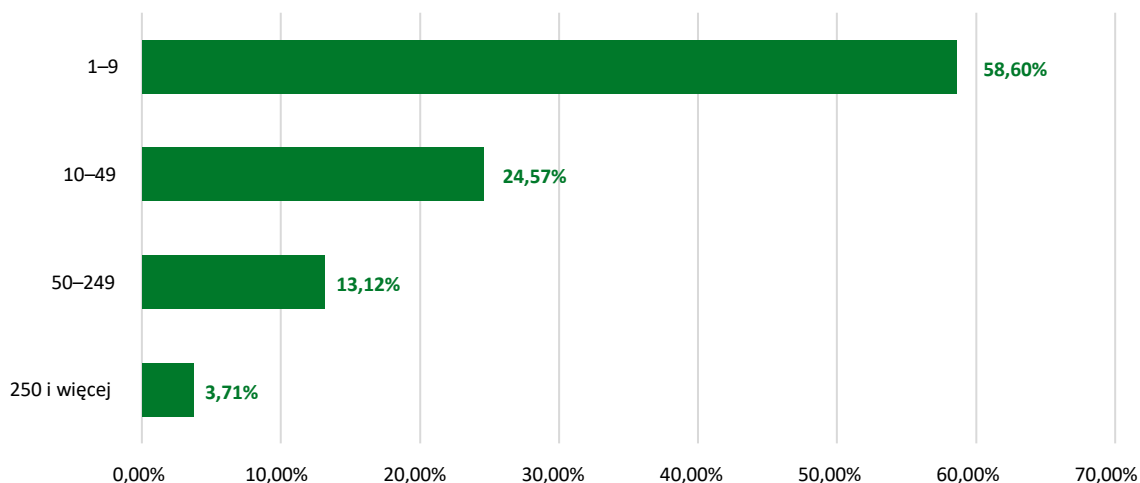

7. Struktura płatników składek zgłaszających umowy o dzieło

7.1. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na liczbę ubezpieczonych

Największą grupę płatników składek zgłaszających umowy o dzieło stanowili płatnicy zgłaszający nie więcej niż 9 ubezpieczonych. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje poniższy wykres 15.

Wykres 15. Płatnicy składek zgłaszający umowy o dzieło w podziale według liczby ubezpieczonych na podstawie ZUS DRA za listopad 2025 r. w I półroczu 2026 r.

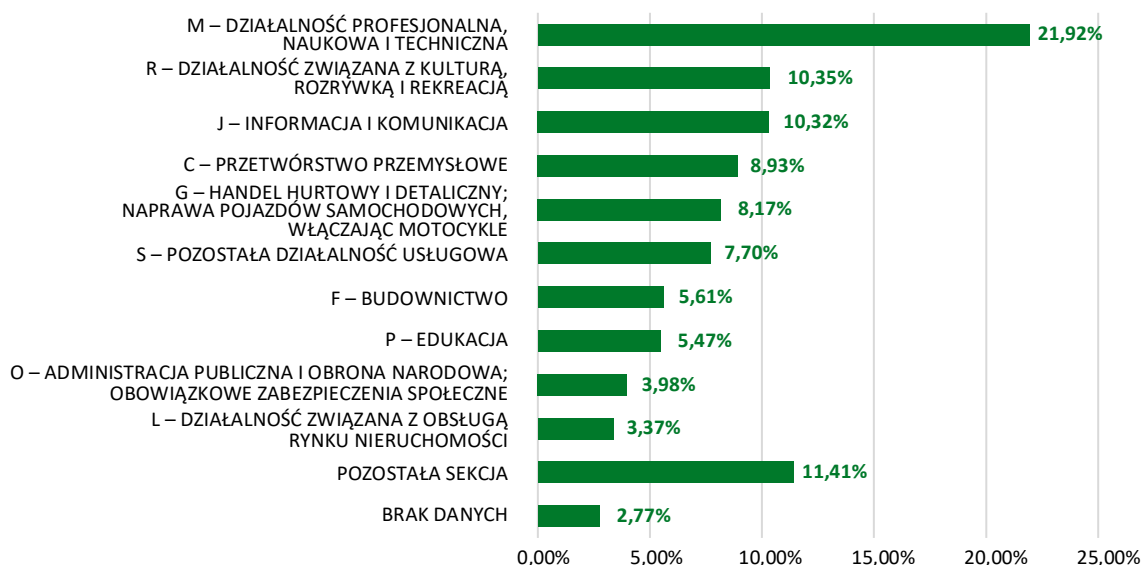

Najmniejsza grupa płatników składek zgłaszających umowy o dzieło miała co najmniej 250 ubezpieczonych. Takich płatników było 1556. Stanowi to 3,71% ogółu.

7.2. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na sekcję PKD

Najwięcej płatników składek zgłaszających umowy o dzieło prowadziło działalność w sekcji M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Było ich 9853 (21,92% ogółu). Kolejne miejsca zajmowały sekcje R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją i J – informacja i komunikacja.

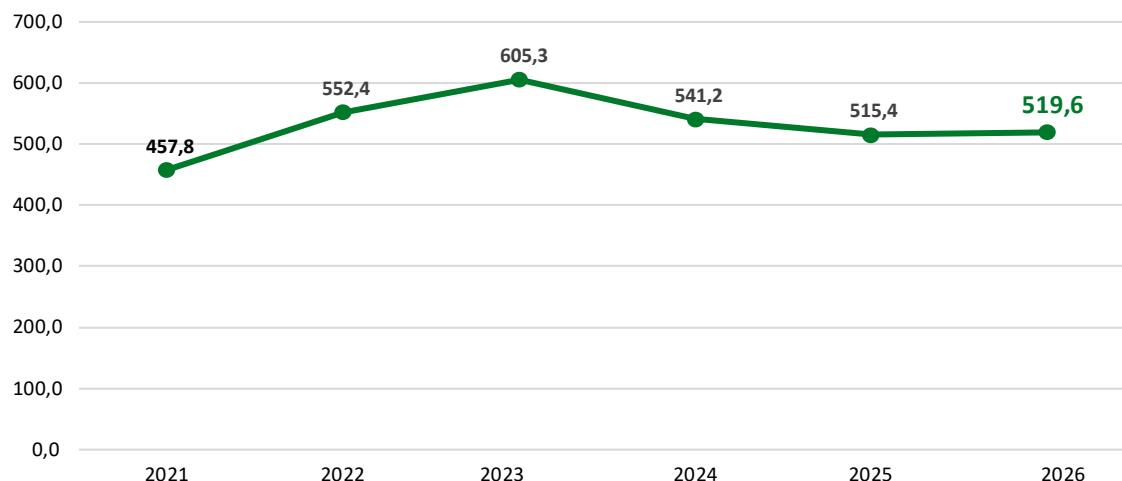
Wykres 16. Płatnicy składek zgłaszający umowy o dzieło w podziale na sekcję PKD w I półroczu 2026 r.

8. Liczba formularzy RUD w latach 2021–2026 – porównanie I półrocza w wybranych aspektach

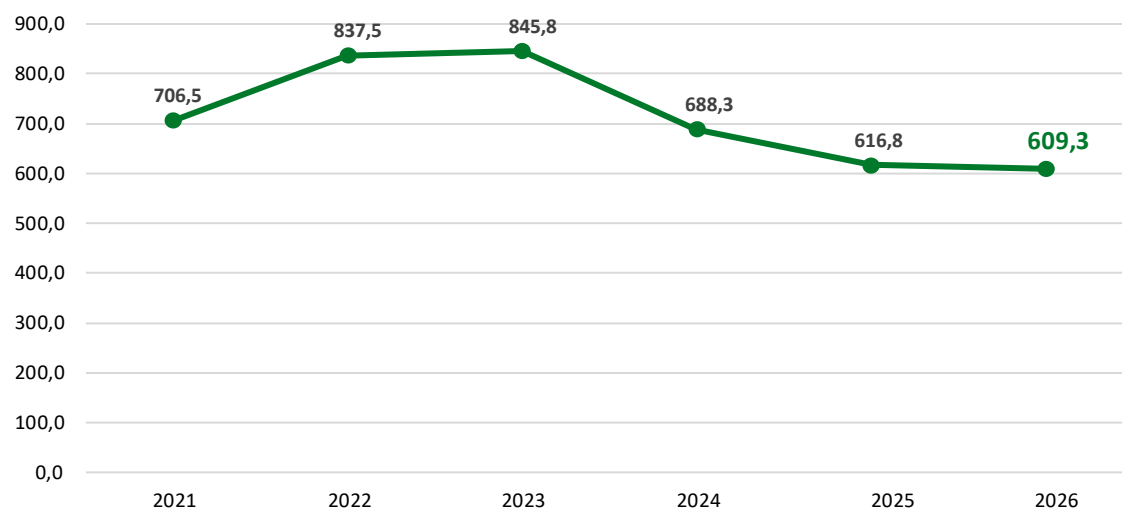
W celu przedstawienia zmian zachodzących w rejestrze umów o dzieło porównano dane z I półrocza w latach 2021–2026.

Wykres 17. Liczba złożonych formularzy RUD w I półroczu w latach 2021–2026 (w tys.)

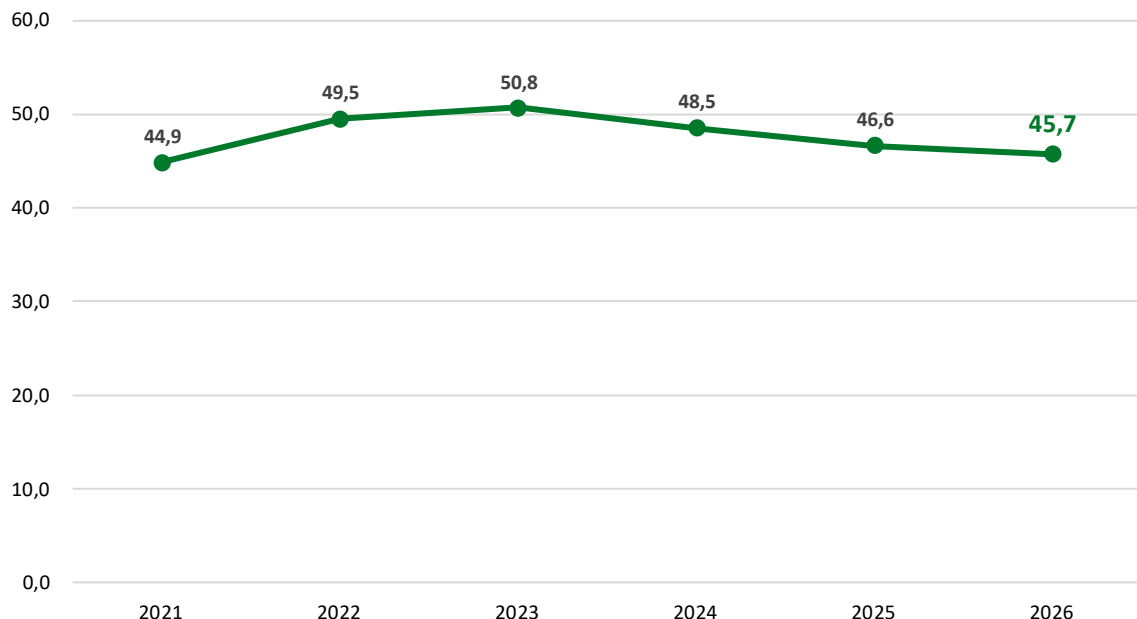
Po wzroście liczby formularzy RUD w latach 2021–2023 w kolejnych dwóch latach odnotowano ich spadek. W I półroczu 2026 r. liczba formularzy nieznacznie wzrosła w porównaniu z analogicznym okresem 2025 r. – o 0,81%.

Wykres 18. Liczba wykazanych umów o dzieło w formularzach RUD w I półroczu w latach 2021–2026 (w tys.)

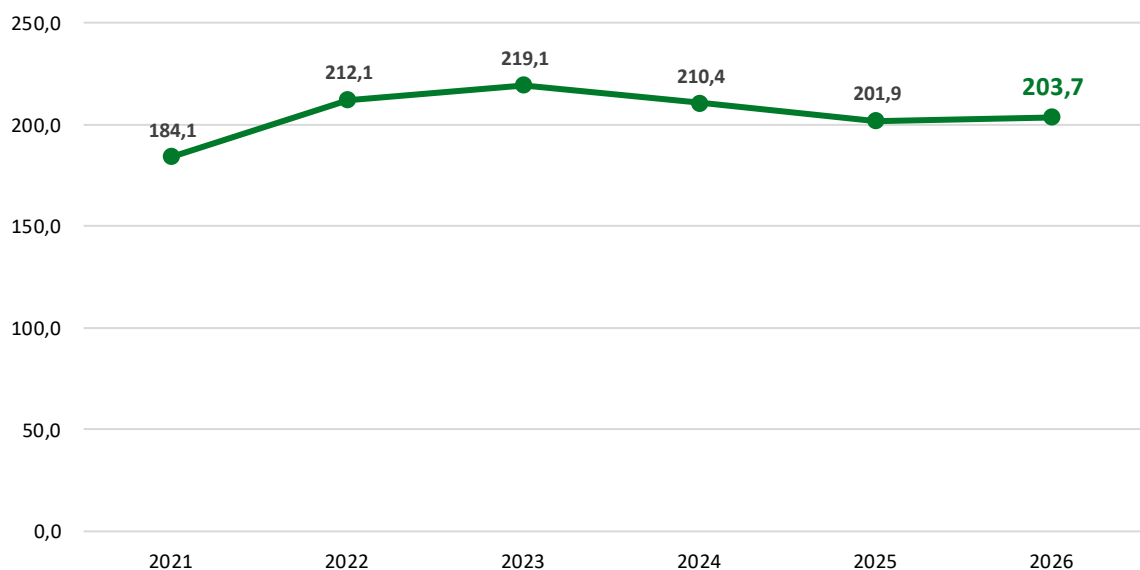
Analogiczny trend wzrostowy w latach 2021–2023 odnotowano w przypadku liczby wykazywanych umów o dzieło. Od 2024 r. liczba ta jednak spada. W I półroczu 2026 r. była o 1,20% niższa niż w analogicznym okresie 2025 r.

Wykres 19. Liczba podmiotów składających formularz RUD w I półroczu w latach 2021–2026 (w tys.)

Liczba podmiotów zgłaszających umowy wzrosła z 44,9 tys. w 2021 r. do 50,8 tys. w 2023 r. Od 2024 r. widoczny jest spadek – w 2026 r. liczba podmiotów wyniosła 45,7 tys.

Wykres 20. Liczba wykonawców wykazanych w formularzach RUD w I półroczu w latach 2021–2026 (w tys.)

Liczba wykonawców wykazanych na formularzach RUD wzrosła ze 184,1 tys. w 2021 r. do 219,1 tys. w 2023 r. W kolejnych dwóch latach odnotowano spadek. W I półroczu 2026 r. liczba wykonujących nieznacznie wzrosła w porównaniu z analogicznym okresem 2025 r. – o 0,89%.

9. Podsumowanie

Przewidziany regulacjami zakres informacyjny przekazywany w formularzu RUD, w powiązaniu z danymi dotyczącymi podmiotu zgłaszającego, umożliwia prowadzenie wielu analiz, począwszy od oceny dynamiki dokonywanych zgłoszeń w ciągu roku, rodzaju podmiotów dokonujących zgłoszeń, przedmiotu ich działalności czy też wielkości, a także z uwzględnieniem cech takich jak wiek wykonawców czy okres zawieranych umów.

W I półroczu 2026 r. do ZUS przekazano 519,6 tys. formularzy RUD, na których zgłoszono 609,3 tys. umów o dzieło. W porównaniu z analogicznym okresem 2025 r. liczba formularzy nieznacznie wzrosła, natomiast liczba zgłoszonych umów oraz podmiotów zmniejszyła się. Nieznacznie wzrosła liczba wykonawców.

Utrzymuje się trend spadkowy w zakresie liczby zgłaszanych umów o dzieło. Po najwyższym poziomie odnotowanym w 2023 r. ich liczba zmniejszyła się z 845,8 tys. do 609,3 tys. w I półroczu 2026 r. (o 236,5 tys., tj. o 28%). Tendencję spadkową potwierdzają również dane roczne. Liczba zgłoszonych umów o dzieło zmniejszyła się z 1,72 mln w 2021 r. do 1,28 mln w 2025 r., czyli o ponad 25%.

Utrzymuje się również wysoki udział formularzy przekazywany za pośrednictwem PUE/eZUS – 92,94%. Umowy o dzieło zawierano najczęściej na krótkie okresy. Połowa umów o dzieło trwała nie dłużej niż 6 dni, a ponad 61% nie dłużej niż 9 dni.

Najliczniejszą grupę wykonawców stanowią osoby w wieku 30–39 lat, a w ich strukturze nie występują duże różnice ze względu na płeć. Nadal występują duże zróżnicowania terytorialne. Najwyższe wskaźniki występują w województwie mazowieckim.

Liczba cudzoziemców wykonujących umowy o dzieło wyniosła 13,6 tys., co oznacza wzrost o 15,86% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Liczba umów zawartych z cudzoziemcami wyniosła 36,6 tys. i wzrosła o 21%.

www.zus.pl/e-wizyta

X @zus_pl

linkedin.com/company/zus-pl

www.zus.pl

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH